

Status på OECD's arbejde vedrørende digitaliseringen af økonomien – fra et fokus på tech-giganter til forslag om global minimumsbeskatning af virksomheder, der opererer internationalt

♦ Som bekendt har digitaliseringen og de medfølgende udfordringer ved anvendelsen af de internationale skatteregler den seneste årrække stået højt på den politiske agenda – ikke mindst som følge af OECD/G20 BEPS-projektet. Med de seneste to publikationer vedrørende det videre arbejde i OECD står det nu klart, at det ikke kun er de velkendte højt digitaliserede forretningsmodeller, der er i fokus. Således må de nuværende løsningsforslag – såfremt de vedtages og afhængigt af deres endelige udformning – forventes at have væsentlig betydning for de fleste virksomheder, der opererer internationalt. Ligeledes må det forventes, at der sker en ændring af skatteprovenufordelingen landene imellem, således at mindre eksportlande må forventes at tabe skatteprovenu, mens store markedsstater må forventes at vinde skatteprovenu. Det er endnu for tidligt at forudse de endelige konsekvenser af de nuværende forslag, men der vil i artiklen blive givet et overblik over OECD's igangværende arbejde, og i den forbindelse vil de væsentligste udfordringer ved de nuværende forslag blive påpeget. Bemærk: Der er den 9/10 2019 kommet en ny rapport, hvis indhold ikke er indarbejdet i denne artikel.

Af Louise Fjord Kjærsgaard, Senior associate CORIT Advisory og Ph.d.-stipendiat ved Copenhagen Business School

1. INTRODUKTION

At digitaliseringen af økonomien udfordrer de eksisterende skatteregler – såvel nationalt som internationalt – har længe været erkendt blandt både politikere, skattemyndigheder og skatteydere. Politiske organisationer – både nationale og supranationale – samt den skatteretlige litteratur har igennem de senere år kommet med deres bud på, hvordan de nye forretningsmodeller skal behandles efter de eksisterende skatteregler.(1) Det har ligeledes været genstand for stor debat, hvordan de eksisterende skatteregler bør opdateres, således at det sikres, at der sker beskatning dér, hvor der skabes værdi – uden at der i øvrigt synes at være klarhed og enighed om, *hvad værdi er, hvordan det skabes, og hvor det skabes.*(2)

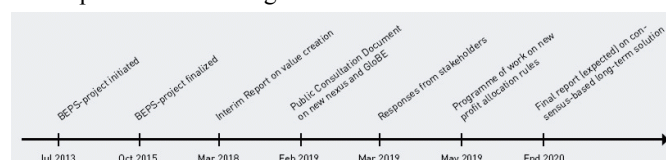
I denne henseende er projektet under *OECD/G20 Inclusive Framework on the Base Erosion and Profit Shifting (BEPS)*(3) (herefter: The Inclusive Framework) det væsentligste. Under rammerne udarbejdes og undersøges i øjeblikket forskellige forslag til nye regler for skattemæssig tilstedeværelse og allokering af indkomst til sådanne (Pillar One). Formålet med de nye regler er at allokere indkomst til flere markedsstater samt allokere mere indkomst til markedsstater, således at markedsbeskatning ikke er begrænset af multinationale selskabers fysiske tilstedeværelse i staten – potentielt uanset hvor digitaliseret forretningsmodellen er. Såfremt dobbeltbeskatning af selskaberne imødegås, vil en øget allokering af indkomst til markedsstaterne per definition medføre mindre skattepligtig indkomst til hjemstedsstaterne. Endvidere undersøger The Inclusive Framework muligheden for at foreslå globale værneregler – *global anti-base eroding rules*, (GloBE) – således, at der reelt indføres minimumsbeskatning for virksomheder, der opererer internationalt (Pillar Two). Minimumsbeskatningen foreslås implementeret ved en kombination af en CFC-lignende regel samt nægtelse af fordele og lempelse efter dobbeltbeskatningsoverenskomsterne – begge dele betinget af, at indkomsten henholdsvis betalingen er lavt beskattet.

Formålet med denne artikel er ikke at tilvejebringe en detaljeret teknisk analyse af de enkelte forslag eller den forkromede løsning på de debatterede problemstillinger, men i stedet at skabe et overblik over udviklingen og status på OECD's arbejde og i den forbindelse påpege de væsentligste udfordringer ved de nuværende – omend endnu meget overfladiske – forslag. På denne baggrund er artiklen

struktureret således, at der efter denne introduktion, gives et overblik over arbejdet i OECD vedrørende de skattemæssige udfordringer som følge af digitaliseringen i afsnit 2. Derefter vil udvalgte problemstillinger vedrørende de foreslåede nye regler for skattemæssig tilstedeværelse, herunder allokering af indkomst til en sådan ny skattemæssig tilstedeværelse samt de foreslåede globale værneregler blive kommenteret i afsnit 3. Sluttelig vil de væsentligste konklusioner blive sammenfattet i afsnit 4.

2. OVERBLIK

Det har længe været erkendt, at digitaliseringen kunne være vanskelig at få til at passe ind i de eksisterende internationale skatteregler.(4) Men i de senere år synes bevågenheden at være taget til – særligt som følge af det selvstændige fokus i BEPS-projektet under OECD/G20 og de efterfølgende rapporter, der er blevet publiceret som følge heraf.

Figur 1: Tidslinje over de væsentligste rapporter inden for OECD's arbejde med de skattemæssige udfordringer som følge af digitaliseringen (egen tilvirkning).

På opfordring fra G20 finansministrene udarbejdede OECD deres Action Plan vedrørende *Base Erosion and Profit Shifting (BEPS)*, som blev publiceret i juli 2013.(5) Formålet med projektet var en omfattende og koordineret adressering af mangler i det eksisterende internationale skattesystem som følge af den tiltagende globalisering.(6) Det var besluttet, at den første af de 15 Action Plans skulle identificere, hvilke udfordringer “den digitale økonomi” resulterede i ved anvendelse af de eksisterende internationale skatteregler samt udarbejde detaljerede løsningsmuligheder til de identificerede udfordringer.(7)

Den endelige rapport blev publiceret i oktober 2015 og taget den store omtale i betragtning var den generelle opfattelse nok, at de opnåede resultater var begrænsede.(8) Blandt de identificerede udfordringer som følge af digitaliseringen var, at det ikke var muligt at afgrænse (ring-fence) *den digitale økonomi*, der i vidt omfang allerede på dette tidspunkt var blevet en del af *hele økonomien*.(9)

Til trods for, at flere forslag var diskuteret i processen for udarbejdelsen af den endelige rapport, kunne der ikke på daværende tidspunkt opnås enighed om konkrete løsningsforslag, da man ønskede at se virkningen af de resterende Action Plans samt iagttage og analysere udviklingen af digitaliseringen frem mod 2020, hvor en konsensusbaseret og langsigtet løsning forventes.(10) I stedet blev det noget uheldigt foreslået, at de diskuterede forslag kunne implementeres i national ret, så længe forpligtelser under dobbeltbeskatningsoverenskomster blev respekteret,(11) hvilket formentlig har været medvirkende til de mange unilaterale tiltag, der siden er blevet foreslået og vedtaget, i stedet for en ensartet international løsning.(12)

I foråret 2018 publicerede The Inclusive Framework en Interim Report(13) over de videre overvejelser vedrørende de skattemæssige udfordringer ved digitaliseringen, herunder en analyse af, hvorledes såkaldte *highly digitalised business models*(14) skaber værdi med fokus på deres væsentligste karakteristika.(15) Endvidere indeholdt rapporten en beskrivelse af de skattemæssige udfordringer som følge af de væsentligste karakteristika identificeret i de analyserede forretningsmodeller. Hertil skal det påpeges, at der på dette punkt ikke var enighed mellem medlemmerne om karakteren og omfanget af udfordringerne, samt om dette alene eller primært gør sig gældende for de analyserede højt digitaliserede forretningsmodeller.(16)

I marts 2019 publicerede The Inclusive Framework et Public Consultation Document,(17) der til trods for sin titel – *Addressing the Tax Challenges of the Digitalisation of the Economy* – væsentligt udvidede de typer af virksomheder, der vil blive omfattet, såfremt de foreslåede løsninger vedtages. Således indeholder dokumentet to *Pillars*. Pillar One indeholder tre forslag til en “ny” skattemæssig tilstedeværelse: (i) User participation proposal, (ii) Marketing intangible proposal og (iii) Significant economic presence. Pillar Two indeholder forslag til globale værneregler – *GloBE* – der skal sikre, at skattebasen ikke udhules eller flyttes til lavt beskattede jurisdiktioner: (i) Income inclusion rule og (ii) Tax on base eroding payments. De enkelte forslag vil blive behandlet nærmere nedenfor i afsnit 3.

Mere end 200 kommentarer blev indgivet af forskellige interessenter.(18) Fælles for de fleste var, at der synes at være en accept – om end ikke nødvendigvis forståelse – af, at det ikke længere er et spørgsmål om, *hvorvidt* der skal foretages ændringer i de eksisterende internationale skatteregler, men at det nu er et spørgsmål om *hvilke* ændringer, der skal foretages.(19) På det efterfølgende møde(20) var flere interessenter inviteret til at forklare og uddybe deres synspunkter, og her synes særligt den globale lægemiddelproducent Johnson & Johnsons forslag om en relativ simpel formalistisk allokering af indkomst til markedsstaterne under *Marketing intangible-forslaget* at vække generel interesse.(21)

Det senest publicerede Programme of Work,(22) udarbejdet som led i bestræbelserne på at opnå en konsensusbaseret løsning på de skattemæssige udfordringer som følge af digitaliseringen, indeholdt tre forslag til allokering af indkomst til markedsstater som følge af en “ny” skattemæssig tilstedeværelse: (i) Modified residual profit split method; (ii) Fractional apportionment method; og (iii) Distribution based methods. Herudover indeholdt dokumentet begrænset ny information om de to foreslåede GloBE-regler. De enkelte forslag vil blive behandlet nærmere nedenfor i afsnit 3.

3. VURDERING AF NUVÆRENDE LØSNINGSFORSLAG

Det skal indledningsvis bemærkes, at forslagene alene er oplæg til diskussion og derfor endnu ikke indeholder de nødvendige detaljer

til at vurdere deres endelige konsekvenser. Det synes imidlertid muligt allerede på nuværende tidspunkt at påpege en række problemstillinger.

3.1 Nye regler for skattemæssig tilstedeværelse (“New rules for nexus”)

I OECD's Interim Report argumenteres der for, at et af de væsentligste karakteristika ved digitaliseringen er multinationale selskabers mulighed for at drive virksomhed på et marked uden at behøve en signifikant fysisk tilstedeværelse – *the ability to scale without mass*.(23) Det er på denne baggrund, at de følgende tre forslag er udarbejdet, og de skal således ses som en udvidelse af, hvornår selskaber har tilstrækkelig aktivitet i en markedsstat til, at dette skal statuere en skattemæssig tilstedeværelse (herefter: nexus).(24)

Løsningsforslag 1 (“User participation proposal”) betyder, at tilstedeværelsen af en brugerbase kan resultere i nexus – uanset om selskabet efter de eksisterende internationale skatteregler har et selskab eller fast driftssted i brugerstaten. Forslaget bygger på en opfattelse af, at brugeres aktive deltagelse er et væsentligt element i værdiskabelsen for visse digitaliserede virksomheder.(25) Det fremgår af dokumentet, at forslaget er tiltænkt at omfatte multinationale selskaber, hvis forretningsmodel er baseret på udbydelsen af sociale medier (f.eks. Facebook, Instagram og LinkedIn), søgemaskiner (f.eks. Google og Bing) samt formidlingsplatforme i deleøkonomien (f.eks. Uber og AirBnB).(26) Argumentet er, at alle sådanne forretningsmodeller drager fordel af en intensiv dataindsamling, som gør det muligt for selskaberne at generere indkomst ved at sælge reklameplads på platformene, der er målrettet den enkelte bruger – uden, at selskaberne nødvendigvis har en tilstedeværelse i brugerstaten under de nuværende internationale skatteregler.(27)

Forslaget synes at rejse en række oplagte udfordringer og kritikpunkter foruden udfordringerne ved allokering af indkomst til et sådan nexus, som vil blive behandlet nedenfor under afsnit 3.2, og vanskeligheder ved afgrænsningen af nye definitioner. For det første bryder forslaget med den grundlæggende forståelse, at det ikke er muligt at “ring-fence” den digitale økonomi og dermed de skattemæssige udfordringer, der følger heraf, idet forslaget netop er målrettet specifikke forretningsmodeller. Konsekvensen heraf er, at der brydes med det fundamentale neutralitetsprincip accepteret under Ottawa resolutionen(28) som et væsentligt vurderingsparameter ved fastsættelsen af nye regler, idet der ikke længere vil være teknologi-neutral skattemæssig behandling af selskaber.(29) En sådan målrettet løsning vil ydermere betyde, at løsningen er sårbar overfor en uundgåelig udvikling i økonomien og de anvendte forretningsmodeller. Udviklingen kan således betyde, at de ønskede selskaber ikke længere vil etablere nexus efter reglerne i dette løsningsforslag, og at der i en sådan situation vil være behov for endnu en opdatering af de internationale skatteregler. Dette synes således ikke at være en langsigtet løsning.

Idet konsekvensen vil være, at der allokeres indkomst til brugerstaterne uanset, at der ikke efter de nuværende internationale skatteregler vil være en tilstedeværelse i form af et selskab eller fast driftssted, vil forslaget indebære betydelige administrative omkostninger for såvel skattemyndigheder som skatteydere, der for nogens vedkommende kan blive “globale skatteydere”. De administrative byrder kan naturligvis mindskes ved, at der fastsættes en bagatelgrænse. Afhængig af, hvordan en sådan udfærdiges, kan dette imidlertid resultere i afgrænsningsvanskeligheder og “cliff-edge effects”, der giver selskaber incitament til at forblive under eventuelle grænseværdier, f.eks. et vist antal brugere og en vis mængde omsætning. Ydermere synes der at være en betydelig

risiko for, at sådanne bagatelgrænser, afhængig af udformningen, kan gøre, at forslaget er diskriminerende efter WTO's regler herom. Årsagen er, at en høj bagatelgrænse, med ønsket om at mindske de administrative konsekvenser samt innovation og vækst i samfundet, kan resultere i, at det primært er de amerikanske tech-giganter, der vil blive omfattet.(30)

Løsningsforslag 2 (“Marketing intangible proposal”) betyder, at genererede marketing intangibles(31) kan resultere i nexus – uanset om selskabet efter de eksisterende internationale skatteregler har et selskab eller fast driftssted i markedsstaten. Forslaget bygger på en opfattelse af, at marketing intangibles for mange selskaber er et væsentligt element i værdiskabelsen, som der ikke (i tilstrækkelig grad) tages højde for under de nugældende regler, samt at sådanne marketing intangibles også kan genereres uden en skattemæssig tilstedeværelse.(32)

Forslaget er målrettet et funktionelt link mellem marketing intangibles og markedsstaten, det vil sige kunders positive associationer med et brand, kundedata, kundeforhold og kundelister, der er skabt ved at selskabets markedsføringsaktiviteter målrettes (potentielle) kunder i netop denne markedsstat. Således er dette forskelligt fra en generel efterspørgsel som følge af favorable markedsvilkår under eksempelvis en højkonjunktur.(33)

En sådan løsning er tiltænkt at gælde alle selskaber – uanset hvor digitaliseret deres forretningsmodel er – hvilket selvsagt imødekommer en række af de kritikpunkter, der blev fremført i mod “ring-fencing” i relation til det første løsningsforslag. For eksempel synes forslaget i højere grad at have mulighed for også at have relevans for fremtidige forretningsmodeller, idet et aktivt forsøg på at påvirke efterspørgslen på et marked og dermed potentielt genereringen af lokale marketing intangibles må forventes en fortsat relevans. Til gengæld kan antallet af selskaber, der kan blive påvirket af reglerne – såfremt forslaget bliver vedtaget – være enormt, og det må forventes, at også dette løsningsforslag vil betyde signifikante administrative byrder for såvel skattemyndigheder som skatteydere og en eventuel bagatelgrænse til imødegåelse af dette bør søge at minimere eventuelle cliff-edge effects. Grundet forslagets brede anvendelsesområde må det forventes, at forslaget ikke vil diskriminere visse selskaber og dermed ikke vil være i strid med WTO.

Derimod rejser forslaget andre udfordringer, herunder afgrænsningen af marketing intangibles over for andre immaterielle rettigheder relateret til f.eks. knowhow og produktion, samt spørgsmålet om hvorvidt der kan genereres “negative” marketing intangibles, f.eks. som følge af en lokal shit-storm. Derudover synes der at være en uhensigtsmæssig risiko for typiske hjemstedsstater, som gennem (favorable) fradrag og afskrivninger til R&D mv. bærer (en del) af risikoen ved virksomheders opstart. Hvis forslaget indebærer, at der, når virksomheden er en international succes, skal allokere indkomst til markedsstaterne, uden at disse *enten* har båret en del af den indledende risiko *eller* at hjemstedsstaten bliver godtgjort deres omkostninger og risiko, synes incitamentet til at hjælpe innovation og vækst væsentligt reduceret i typiske hjemstedsstater.(34)

Løsningsforslag 3 (“Significant economic presence”) betyder, at vedvarende aktivitet i markedsstater via digital teknologi og andre automatiserede midler, der overflødiggyr fysisk tilstedeværelse kan resultere i nexus – uanset om selskabet efter de eksisterende internationale skatteregler har et selskab eller fast driftssted i markedsstaten.(35) Det fremgår af forslaget, at nexus vil blive etableret, såfremt et selskab realiserer en vedvarende omsætning fra markedsstaten kombineret med f.eks. én eller flere af følgende elementer:(36)

- Brugerbase, data, digitalt indhold etc.

- Betaling i lokal valuta eller anvendelse af lokale betalingsløsninger
- Website i lokalt sprog
- Lokalt ansvar for endelig levering af varer eller support, reparation mv.
- Vedvarende marketing- og salgsaktivitet

Afhængig af, hvilke elementer der vil statuere nexus, kan forslaget have en ring-fencing karakter, hvilket vil resultere i de samme kritikpunkter som anført ovenfor i relation til Løsningsforslag 1. Omvendt kan valget af elementer også betyde, at ekstremt mange selskaber vil få nexus i markedsstaterne, hvilket bør tages i betragtning, idet også dette forslag vil betyde signifikante administrative omkostninger, og en eventuel bagatelgrænse for, hvilke selskaber, der er omfattet reglerne, bør iagttage og så vidt muligt imødegå negative cliff-edge-effekts.

Foruden de ovenfor nævnte problemstillinger vil alle tre forslag naturligvis kræve en ændring af de eksisterende dobbeltbeskatningsoverenskomster for så vidt angår art. 5 (fast driftssted) i OECD Modeloverenskomsten eller implementering af en selvstændig bestemmelse, før end de vil kunne få praktisk betydning. I den henseende er det værd at bemærke det forskellige konceptuelle udgangspunkt, der ligger til grund for hvert af de tre løsningsforslag. Således kan den nuværende udformning af de to første løsningsforslag læses således, at det nye nexus alene er tiltænkt i relation til allokeringen af (yderligere) profit til markedsstaten.(37) Med andre ord er første step at lave en “ny” indkomst allokering, og såfremt resultatet heraf fører til, at der skal allokere indkomst til en stat, hvor der ikke allerede er en skattemæssig tilstedeværelse, vil der opstå et nyt nexus til dette formål alene. Derimod kan det tredje løsningsforslag forstås således, at det i højere grad er en udvidelse af det nuværende fast driftsstedsbegreb, der således kan betyde, at også en lang række andre regler og forpligtelser vil blive aktuelle i det tilfælde, at et sådan nexus statueres, herunder fordelingsbestemmelserne i dobbeltbeskatningsoverenskomsterne.(38) Dette vil naturligvis afhænge af forslagets endelige udformning, samt hvorvidt der foretages ændringer med henblik på at undgå dette.

Endvidere synes der ikke at være taget stilling til, hvorvidt det alene er ét af forslagene, der forventes at løse udfordringerne, eller om en kombination af løsningsforslagene bedst opnår det ønskede mål.(39)

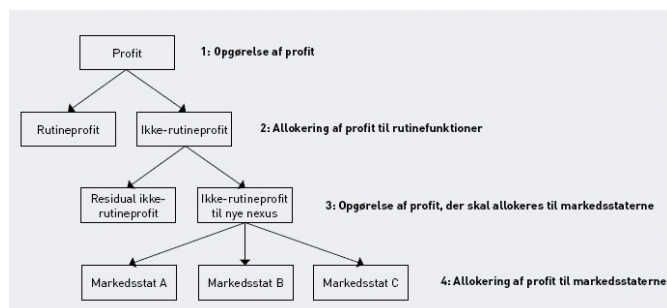
3.2 Nye regler til allokering af indkomst til nexus

Såfremt et eller flere af de ovenforstående løsningsforslag til nexus bliver vedtaget, vil det naturligvis også være nødvendigt at vedtage nye regler for allokeringen af indkomst til sådan nexus. I Programme of Work fra The Inclusive Framework fremgår det, at der arbejdes videre med tre forskellige allokeringemetoder.

Den første allokeringemetode (“Modified residual profit split method”) indebærer, at der allokere en del af den samlede profit hidrørende fra ikke-rutinebaserede funktioner svarende til den værdi, som er skabt i markedsstaten, og som ikke bliver allokere under de nugældende internationale skatteregler.(40) Denne metode blev i Public Consultation Document foreslået i relation til User participation proposal og Marketing intangible proposal og foreslås gennemført ved følgende fire steps (ligeledes illustreret nedenfor i figur 2):(41)

1. Opgørelse af den samlede profit. Dette kan f.eks. være resultatet før skat på concern-, selskabs- eller forretningslinjeniveau baseret på regnskabsprincipper eventuelt inklusiv “passende korrektioner”.

2. Fra den samlede profit fratrækkes og allokeres profit til rutinefunktioner efter de almindelige transfer pricing principper eller simplificerede proxies.
3. Opgørelse af den andel af residualprofiten, der skal allokeres til markedsstaterne, f.eks. ved en ændring af de gældende transfer pricing principper eller simplificerede proxies baseret på f.eks. aktiverede omkostninger, forventet fremtidig indkomst eller en fast procentdel af den totale ikke-rutine indkomst, eventuelt for hver enkelt forretningslinje.
4. Allokering af den opgjorte profit mellem de relevante markedsstater baseret på allokeringesnøgler, f.eks. omsætning.

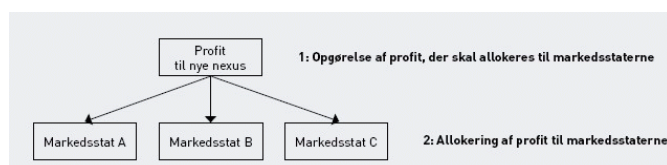

Figur 2: Illustration af fremgangsmåden til indkomstallokering ved brug af den første alokeringsmetode (“Modified residual profit split method”) (egen tilvirkning).

Vanskeligheder må forventes for så vidt angår fastsættelsen af den totale profit,(42) afgrænsningen af ikke-rutine funktioner over for rutine funktioner og fastsættelse af alokeringsnøgler til allokering af residualprofiten.(43)

Den anden alokeringsmetode (“Fragmentational apportion method”) indebærer, at der allokeres en del af den samlede profit svarende til den værdi, der er skabt i markedsstaten, og som ikke bliver allokeret under de nugældende internationale skatteregler – uden, at der skelnes mellem profit hidrørende fra rutinebaserede eller ikke-rutinebaserede funktioner.(44) Metoden foreslås gennemført ved følgende to steps:(45)

1. Opgørelse af den samlede profit, der skal allokeres under de nye regler. Dette kan f.eks. være profitten for nexus efter de gældende transfer pricing principper eller baseret på den globale profitmargin til lokale salgsheder.
2. Allokering af den opgjorte profit mellem de relevante markedsstater baseret på alokeringsnøgler, f.eks. ansatte, salg eller antal kunder/brugere.

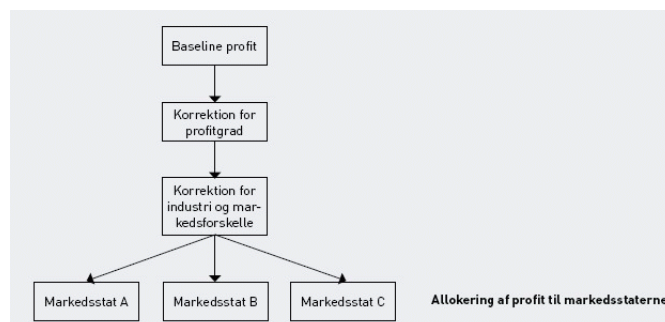
Figur 3: Illustration af indkomstallokering ved brug af den anden alokeringsmetode (“Fragmentational apportion method”) (egen tilvirkning).

Også dette forslag må forventes at resultere i usikkerhed om, hvordan den relevante profit skal opgøres samt valget og opgørelsen af alokeringsnøgler.(46) Endvidere kan konsekvensen af simplificeringen – hvorefter der ikke skelnes mellem profit til rutinefunktioner henholdsvis ikke-rutinefunktioner – være, at der også allokeres profit til markedsstaterne i de situationer, hvor der ikke er nogen residualprofit, det vil sige profit til ikke-rutinefunktioner.

Den tredje alokeringsmetode (“Distribution based approaches”) indebærer, at der ved en forholdsvis simpel og administrerbar metode allokeres en del af den samlede profit svarende til den

værdi, der er skabt i markedsstaten, og som ikke bliver allokeret under de nugældende internationale skatteregler.(47) Metoden foreslås gennemført enten ved:(48)

1. At afkastet til markedsstater opgjørt efter de eksisterende transfer pricing principper forhøjes, f.eks. når den lokale distribution udgør nexus samt ejer og kontrollerer hele risikoen for profitgenererende marketing intangibles, eller
2. At der (1) fastsættes en “baseline profit” til markedsstaterne for markedsførings- og distributionsaktiviteter samt brugerrelaterede aktiviteter. Denne baseline kan eventuelt (2) korrigeres i forhold til koncernens profitgrad, samt (3) konkrete industri- og markedsforskelle og (4) herefter allokeres til de relevante markedsstater.

Figur 4: Illustration af indkomstallokering ved brug af den tredje alokeringsmetode (“Distribution based approaches”) i form af en korrigeret baseline profit (egen tilvirkning).

Det sidste forslag må siges i væsentlig grad at være inspireret af det forslag, lægemiddelproducenten Johnson & Johnson indgav i forbindelse med den offentlige høring. Det fremgår heraf, at det primære ønske for Johnson & Johnson er en simpel og praktisk administrerbar metode, der undgår eller minimerer subjektive vurderinger. Koncernen advokerer således for en løsning, der skaber sikkerhed, og er villig til at betale en højere skat for at opnå dette. Konkret foreslår koncernen en baseline, der korrigeres for den konkrete koncerns overordnede profitgrad og lokale markedsføringsomkostninger, samt at der fastsættes øvre og nedre grænser for, hvor meget profit, der kan allokeres til et lokalt marked. En korrigeret baseline-metode er en form for safe harbour og må derfor forventes at reducere risikoen for tvister mellem skatteydere og skattemyndigheder ved fastsættelsen af armslængdeafbløningen af fysiske marketing og distributions aktiviteter som det kendes fra praksis i dag.(49)

Det synes som før nævnt ikke muligt på forslagernes nuværende stadie at vurdere konsekvenserne samt hvilken alokeringsmetode, der vil være den mest hensigtsmæssige. Men udover vanskelighederne forbundet med opgørelsen og afgrænsningen af de forskellige elementer kan flere problemstillinger fremhæves for alle tre alokeringsmetoder, herunder:(50)

- hvorvidt opgørelsen skal ske på koncernniveau, regionalniveau, enhedsniveau, forretningslinjeniveau eller helt ned på produktniveau. Såfremt ønsket er at minimere de administrative byrder ved løsningen, synes en samlet opgørelse for koncernen mest hensigtsmæssig. Modsat synes det arbitrært at se bort fra forskelle i profitgrad og værdiskabelse i forskellige produkt og forretningslinjer, enheder, regioner og lande.(51) Eksempelvis kan der tages udgangspunkt i et multinationalt selskab med forskellige forretningslinjer og mange enheder i flere forskellige lande, der foretager forskellige rutine og ikke-rutinebaserede funktioner. Såfremt, der i en sådan situation tages højde for koncernens samlede profitgrad, kan forretningslinje (X) i

markedsstat (A) være berettiget til yderligere indkomst som følge af forretningslinje (Y) i markedsstat (B). Endvidere er det uvist, om det alene er hovedkontoret i hjemstedsstaten, der skal opgive skattepligtig indkomst, eller om de nye allokeringemetoder vil fordrer en re-allokering af indkomst til alle gruppens enheder med henblik på at undgå dobbelt beskatning.

- *hvordan* samspillet med de eksisterende transfer pricing guidelines(52) samt regler for kildeskat skal være for at undgå dobbeltbeskatning og dobbelt ikke-beskatning, herunder om der vil være behov for overgangsregler;
- *hvordan* skattemyndigheder skal kunne kontrollere de enkelte steps ved opgørelsen;
- *hvorvidt* de eksisterende APA'er vil blive respekteret og således ikke være en del af den nye allokering;
- *hvorvidt* der vil blive fastsat bagatelgrænser;
- *hvordan* tabsgivende koncerner, regioner, enheder, forretningslinjer eller produkter skal håndteres, altså om tab skal allokeres på samme måde som profit og/eller som en earn-out måske inklusiv et (løbende) afkast på investeringer til de aktionærer, der har foretaget de indledende investeringer, eller om tab skal behandles som en slags fremførbare underskud;
- *hvorvidt* ønsket om simple regler resulterer i arbitrære allokeringer, der (heller) ikke er i overensstemmelse med værdiskabelsen i markedsstaterne.

Der må henstilles, at det i forbindelse med udformningen af det endelige løsningsforslag haves in mente, hvad multinationale koncerner allerede i dag indsamler og rapporterer til myndigheder, f.eks. i forbindelse med udarbejdelse af transfer pricing dokumentationer, land-for-land-rapportering, regnskabsaflæggelse og imødekommelse af andre regulatoriske krav. Det må derudover henstilles, at der udarbejdes klareste mulige retningslinjer for at minimere risikoen for dobbeltbeskatning. Samtidig står det klart, at et sådan nyt regime – potentielt implementeret i de fleste af verdens landes nationale regler og dobbeltbeskatningsoverenskomster – uundgåeligt vil resultere i tvister, hvorfor det er nødvendigt, at der samtidig sikres en effektiv konfliktløsningsprocedure, så selskaberne ikke bliver afhængige af den tidskrævende, omkostningstunge og usikre gensidige aftaleprocedure efter art. 25 i OECD's Modeloverenskomst eller voldgift, hvor en sådan vil være mulig.

Endelig vil alle tre forslag til allokeringemetoder naturligvis kræve en ændring af de eksisterende dobbeltbeskatningsoverenskomster for så vidt angår profit allokering efter art. 7 (erhvervsindkomst) og art. 9 (kontrollerede transaktioner) i OECD's Modeloverenskomst eller implementeringen af en selvstændig bestemmelse, før end de vil kunne få praktisk betydning.

Samlet vurderes det imidlertid, at resultatet – i overensstemmelse med målet – vil være, at der allokeres mere profit til bruger – eller markedsstaterne – sammenlignet med, hvad der allokeres under de gældende internationale skatteregler, selvom vi endnu ikke har set den fulde effekt af implementeringen af BEPS-pakken, der også må forventes at tildele markedsstaterne en udvidet beskatningsret.

3.3 Globale værnregler mod base erosion (“GloBE”)

Pillar Two er begrundet i en bekymring for, at det selv efter implementeringen af BEPS-pakken fortsat er muligt for multinationale selskaber at flytte profit til enheder beliggende i lavskattelande.(53) På denne baggrund foreslås globale værnregler, således at det sikres, at virksomheder, der opererer internationalt, reelt skal ende med at blive undergivet en fastsat global minimumsbeskatning. Medlemmerne af The Inclusive Framework

er endvidere af den opfattelse, at i fraværet af koordinerede internationale værnregler er der (en plausibel) risiko for ukoordinerede nationale regler, der har til formål med den ene hånd at tiltrække sig en større skattebase og med den anden hånd beskytte den eksisterende skattebase, til skade for alle såvel lande som skatteydere.(54)

Som det også er tilfældet med de foreslåede regler for nexus og allokering af indkomst hertil, er GloBE-reglerne alene udtryk for The Inclusive Frameworks igangværende arbejde, og der er således mange forhold, der endnu ikke er forhandlet på plads. Ikke desto mindre skal nogle af de væsentligste forhold omtales i det følgende.

Den første værnregel (“Income inclusion rule”) indebærer, at indkomst, der er oppebåret i faste driftssteder, kontrollerede selskaber og potentielt “nye” nexus, også beskattes hos moderselskabet, såfremt denne indkomst er lavt beskattet.(55) Lignende nationale regler kendes allerede, f.eks. switch-over-clauses, den amerikanske GILTI og visse CFC-regler. Der lægges imidlertid op til, at den nye regel skal fungere som et supplement til de eksisterende nationale regler og ikke et alternativ.(56) Der lægges dermed op til, at multinationale selskaber beskattes af deres globale indkomst med en fastsat minimumsskattesats, således at hvis en kontrolleret enhed beskattes med en skattesats, der ligger under den fastsatte sats, når skattebasen er opgjort efter moderselskabets/aktionærernes interne skatteregler, beskattes differencen mellem den betalte skat og minimumsskattesatsen hos moderselskabet/aktionærerne. Dog med mulighed for at beskatte differencen op til moderselskabets selskabsskattesats, såfremt indkomsten oppebåret i udlandet er omfattet af et fordelagtigt og “skadeligt” skatteregime.(57)

Flede udfordringer kan allerede på nuværende tidspunkt påpeges, herunder:(58)

- *hvad* den fastsatte minimumssats skal være;
- *hvordan* forskelle i landes skattemæssige behandling af f.eks. fremførbare underskud og periodisering af indtægter og udgifter, herunder afskrivninger, håndteres. Potentielt kan sådanne forskelle betyde, at indkomsten i en ellers ikke lavt beskattet enhed opgjort efter moderselskabets/aktionærernes nationale skatteregler vil anses for lavt beskattet. Skattesystemer kan som bekendt fungere adfærdsregulerende, således at en ønsket adfærd tilskyndes gennem incitamenter som f.eks. accelererede afskrivninger, straksafskrivninger eller forhøjede afskrivninger. Uagtet at dette kan mindske den effektive beskatning synes, der gode argumenter for, at det også efter en eventuel vedtagelse af denne regel skal være op til staternes suverænitet inden for indretningen af skattesystemer at fastsætte sådanne regler, uden at skatteyderne derved bringes inden for den foreslåede regels anvendelsesområde. Dette gælder også udviklingslandes mulighed for at tiltrække kapital;
- *hvornår* der foreligger kontrol;
- *hvorvidt* en sådan regel er forenelig med EU-retten. I den forbindelse skal det bemærkes, at inkluderingen af et kontrolement vil betyde, at reglerne formentlig skal vurderes i forhold til etableringsfriheden inden for EU og ikke kapitalens frie bevægelighed, som ligeledes finder anvendelse over for tredjelande;
- *hvorvidt* der kan være undtagelser til anvendelsen af reglen f.eks. baseret på substans, i form af en bagatelgrænse eller for visse industrier. Det må henstilles, at eventuelle undtagelser for reglens anvendelse koordineres og analyseres i forhold til EU-rettens statsstøtteregele, særligt såfremt det fastsættes, at bestemte enheder eller sektorer er undtaget reglen;

- *hvorvidt* reglen reelt skal fungere som et supplement til diverse switch-over-clauses, den amerikanske GILTI og CFC-regler. Med tanke på kompleksiteten i de nuværende internationale og nationale skattesystemer synes det særdeles uhensigtsmæssigt og unødvendigt, at denne værnsregel er tiltænkt som et supplement. I stedet synes det relevant at foretage en analyse af best practice for sådanne regler og på baggrund heraf udforme en fælles regel herunder med fokus på bl.a. pligt til lempelse for allerede betalte skatter længere nede i strukturen samt mulighed for datterselskabslempelse og krav om, at stater skal ophæve deres tilsvarende regler såfremt den foreslåede regel vedtages og implementeres.

Denne anden værnsregel (“Tax on base eroding payments rule”) indeholder potentielt to regler, hvor den ene indebærer, at der nægtes fradrag eller lempelse for visse betalinger til kontrollerede parter, såfremt disse betalinger er underlagt lav beskatning hos modtageren □ “Undertaxed payments rule”.(59) Med den anden regel foreslås det, at der indføres en “Subject to tax rule”, som nægter visse fordele efter dobbeltbeskatningsoverenskomsterne, hvis den omhandlede betaling til en kontrolleret part beskattes med mindre end en fastsat minimumssats. F.eks. overvejes det, at stater *ikke* er begrænsede til kun at beskatte erhvervsindkomst omfattet af art. 7 i OECD's Modeloverenskomst, såfremt der er et fast driftssted i kildestaten; *ikke* er forpligtede til at lave korresponderende korrektioner efter art. 9 i OECD's Modeloverenskomst i transfer pricing sager; *ikke* er begrænsede i retten til at indeholde kildeskat af udbytte, renter, royalties og kapitalgevinster efter art. 10, 11, 12 og 13 i OECD's Modeloverenskomst samt *ikke* er begrænsede af art. 21 i OECD's Modeloverenskomst om anden indkomst.(60) Det overvejes endvidere, om fordele efter dobbeltbeskatningsoverenskomster skal kunne nægtes, hvis den omhandlede betaling er til uafhængige parter og ikke beskattes med en minimumsskat – herunder særligt i relation til rente- og royaltybetalinger omfattet af art. 11 og art. 12 i OECD's Modeloverenskomst.(61)

Som det var tilfældet med den første værnsregel, kan der allerede på det nuværende stadie påpeges en række relevante problemstillinger i relation til “Undertaxed payments rule” og “Subject to tax rule”. Det vil for eksempel være afgørende:(62)

- *hvilke* betalinger, der potentielt kan være omfattet af reglen;
- *hvornår* en betaling er for lavt beskattet – også i forhold til tabsgivende enheder;
- *hvordan* det håndteres, hvis ikke den effektive skattesats er kendt på betalingstidspunktet;
- *hvornår* der foreligger kontrol. Med tanke på den information, der må være nødvendig før end det er muligt at vurdere, hvorvidt reglerne finder anvendelse, synes det mest hensigtsmæssigt, at det alene er betalinger mellem interesseforbundne parter med en ejerskabsprocent på over 50 pct. – og ikke 25 pct. som nævnt i Public Consultation Document.(63) Herved undgås det også, at reglerne finder anvendelse i almindelige forretningssituationer, samt at man pålægger skatteydere og skattemyndigheder unødige administrative byrder;
- *hvorvidt* sådanne regler er forenelige med EU-retten, herunder hvis ikke alle EU-medlemsstater implementerer de foreslåede regler. I den sammenhæng kan det bemærkes, at inklusionen af et kontrolelement vil betyde, at det er etableringsfriheden og ikke kapitalens frie bevægelighed, som reglerne skal vurderes efter. Herudover bør også foreneligheden med direktiverne om direkte skatter(64) vurderes;

- *hvorvidt* der skal foretages korrektioner, herunder om den relevante betaling er brutto- eller nettobetaling set fra betalerens perspektiv;
- *hvorvidt* der vil være undtagelser til reglens anvendelse f.eks. baseret på substans eller en bagatelgrænse.

Samlet for alle de foreslåede GloBE-regler vil der være behov for en korderingsregel – reglerne i mellem, men også landene imellem – idet der i fraværet af en sådan regel må forventes en betydelig risiko for “kaskade-effekt” og deraf følgende dobbeltbeskatning, trippelbeskatning osv. Endvidere synes der et behov for aktiv stillingtagen til reglernes forhold til andre internationale skatteregler, herunder CFC-regler, transfer pricing og regler om kildeskat.

Derudover skal det understreges, at uanset at harmoniserede og internationalt accepterede værnsregler er at foretrække sammenlignet med et scenarie med et (yderligere) fragmenteret internationalt skattesystem med vidt forskellige nationale værnsregler, består der en betydelig risiko for dobbeltbeskatning, og der vil derfor være behov for klare og mest mulige retningslinjer. Derudover bør det sikres, at der ved lempelse ikke opstår dobbeltbeskatning som følge af beskatning af bruttobetaling og lempelse efter nettoprincippet, som det også kendes i dansk skatteret som følge af ligningslovens § 33 F.

Givet kompleksiteten i de foreslåede værnsregler, må der – uanset hvor klare retningslinjer, der gives – forventes en betydelig risiko for tvister mellem skatteyderne og skattemyndighederne, samt mellem skattemyndighederne i forskellige jurisdiktioner, hvorfor en effektivisering og udvidelse af det nuværende tvistløsningssystem er en nødvendighed.

Endelig vil sådanne værnsregler resultere i betydelige administrative byrder for så vel skatteydere som skattemyndigheder. Der opfordres derfor til, at reglerne udformes med øje for, hvilke informationer selskaber allerede på nuværende tidspunkt rapporterer til myndigheder, samt hvad der på rimelig vis kan forventes, at selskaberne afsætter af ressourcer til efterlevelse af de foreslåede regler, såfremt der skulle opnås enighed herom. Endvidere skal det erindres, at særligt skattemyndighederne i udviklingslandene må formodes at have vanskeligt ved at håndtere og administrere sådanne værnsregler.

4. OPSAMLING OG PERSPEKTIVERING

Det er på nuværende tidspunkt endnu uvist, hvorvidt der internt i The Inclusive Framework er opnået enighed om karakteren og omfanget af udfordringerne ved digitaliseringen af økonomien, samt om disse udfordringer alene eller primært gør sig gældende for højt digitaliserede forretningsmodeller. Hvad der dog efterhånden må stå klart for alle er, at der er et offentligt såvel som politisk pres i flere væsentlige jurisdiktioner for en fælles international opdatering af de gældende internationale skatteregler, og at flere jurisdiktioner alternativt har eller forventer at implementere individuelle og vidt forskellige regler i national skatteret. Dette til trods for, at resultatet som følge af BEPS-pakkens implementering endnu ikke kendes, for det første fordi den ikke er færdigimplementeret, og for det andet fordi de multinationale selskaber stadig er i gang med at foretage tilpasninger af deres forretningsmodeller og selv angive i overensstemmelse med disse implementeringer. Således kan der argumenteres for, at effekten af særligt BEPS Action Plans 7 og 8-10(65) bør vurderes, inden der endeligt foreslås og fastsættes nye regler for nexus og allokering af indkomst hertil som foreslået under Pillar One. Ligeledes synes BEPS Action Plans 2, 3, 6, 7, 8-10.(66) men særligt Aktion Plan 5.(67) at tage stilling til og håndtere de problemer, der adresseres

i Pillar Two. Når det så er sagt, må der siges at være et vist momentum, og realistisk set må det derfor nok forventes, at der vil blive foreslået visse ændringer i forbindelse med den endelige rapport i slutningen af 2020 – til trods for, at The Inclusive Framework på nuværende tidspunkt tæller 129 lande.

Ser man på de mange forskelligartede lande, som er medlem af The Inclusive Framework, er det klart, at en enighed kan være vanskelig at opnå. Såfremt dobbeltbeskatning af multinationale koncerner afhjælpes, vil forslagene under både Pillar One og Pillar Two betyde, at nogle lande vil stå tilbage som vindere og nogle som tabere. Og her kan man med rette spørge, hvorfor taberne skulle gå med til at implementere sådanne regler og derved skade deres hjemmehørende virksomheder og samtidig tabe et potentielt stort skatteprovenu. Et argument kan være udsigten til et mere stabilt, klart og relativt problemfrit internationalt skatteregime.⁽⁶⁸⁾ Dette synes imidlertid at stille store (om end berettigede) krav til en fremtidig langsigtet løsning, og argumentet er nok særlig relevant for lande med stor international handel. En omfattende analyse af både de kort- og langsigtede økonomiske konsekvenser af forslagene bør således udarbejdes. Heri bør det tages i betragtning, at flere af forslagene – afhængig af den endelige udformning – indebærer en u hensigtsmæssig risiko for typiske hjemstedsstater, som gennem (favorable) fradrag og afskrivninger på R&D mv. bærer (en del) af risikoen ved virksomheders opstart. Hvis forslaget indebærer, at der, når virksomheden er en international succes, skal allokere indkomst til markedsstaterne uden, at disse har båret en del af den indledende risiko, eller hjemstedsstaten bliver godtgjort deres omkostninger, synes incitamentet til at hjælpe innovation og vækst væsentligt reduceret i typiske hjemstedsstater.

Set fra virksomhedernes perspektiv er det særdeles positivt, at OECD i deres arbejde søger at inkludere diverse interessenter, således at der udarbejdes en langsigtet løsning, som både tilfredsstillende medlemmerne af The Inclusive Framework og samtidig er mulig for multinationale selskaber at implementere og efterleve. Denne hensigt ses for eksempel ved den offentlige høring i begyndelsen af 2019 og potentielt en høring senere i 2019 samt det forhold, at den formalistiske distributionsbaserede allokeringemetode foreslået af Johnson & Johnson blev inkorporeret som en potentiel allokeringemetode i det seneste Programme of Work. Af denne årsag, og da forslagene åbenlyst kan betyde en væsentlig forøgelse af den samlede skattebetaling og de administrative forpligtelser for virksomheder, der opererer internationalt, er det naturligt, at opmærksomheden herpå er voksende.

Det er klart, at betydningen for multinationale koncerner vil være forskellig, alt afhængig af hvor de er hjemmehørende, og hvilke

markeder de opererer på og genererer indkomst i, men ses der bort fra eventuelle bagatelgrænser og sektorer, der måtte blive specifikt undtagne, er det vanskeligt at forestille sig selskaber, der opererer internationalt, som ikke i en eller anden udstrækning vil blive påvirket af de foreslåede regler. Mens der i litteraturen og blandt de multinationale koncerner, der indgav kommentarer ved høringsprocessen i foråret 2019, har været meget opmærksomhed på forslagene om nye nexus og allokeringen af indkomst hertil under Pillar One, er GloBE-reglerne under Pillar Two – også i samspil med Pillar One – muligvis den væsentligste for mange multinationale koncerner.

Men for at forstå de forskellige forslags betydning i virksomhedernes konkrete forretningsmodeller og på denne baggrund engagere sig i processen samt fremsætte henstillinger og forslag, bør selskaber, der opererer internationalt, udarbejde konsekvensanalyser af de enkelte forslag og eventuelt herefter informere de relevante politikere om virkningen og betydningen af forslagene eller indgive kommentarer ved en senere høringsproces, med det formål at påvirke de endelige løsningsforslag. Sådanne konsekvensanalyser kan for eksempel – under visse væsentlige antagelser om den endelige udformning af forslagene – indeholde en vurdering af:

- *hvorvidt* det er muligt at foretage allokering af indkomst under Pillar One på koncernniveau, regionalniveau, enhedsniveau, forretningslinjeniveau eller helt ned på produktniveau, samt hvad konsekvenserne ved allokering på de forskellige niveauer er i den konkrete forretningsmodel;
- *hvordan* forskellige proxies vil påvirke allokeringen af profit til markedsstater;
- *hvordan* forskellige måder at håndtere godtgørelse af indledende investeringer og tabsgivende koncerner, regioner, enheder, forretningslinjer eller produkter påvirker den konkrete multinationale koncern;
- *hvilken* konsekvens de forskellige GloBE-regler kan have for den konkrete multinationale koncern;
- *hvordan* skattemyndigheder mest hensigtsmæssigt får mulighed for at kontrollere de enkelte steps ved opgørelsen af forslagene under både Pillar One og Pillar Two.

Afsluttende synes det således relevant for alle interessenter at følge OECD's arbejde tæt og set i lyset af den stramme tidsramme være beredte på at indgive kommentarer til relevante politikere og interesseorganisationer, samt en eventuel senere offentlig høring i The Inclusive Framework's proces mod ét løsningsforslag under Pillar One og de væsentligste elementer til forslagene under Pillar Two i begyndelsen af 2020 og den endelige rapport inden udgangen af 2020.

- (1) Se f.eks. Technical Advisory Group on Treaty Characterisation of Electronic Commerce Payments Tax Treaty Characterisation Issues Arising from E-Commerce, Report to Working Party no. 1 of the OECD Committee on Fiscal Affairs (2001), OECD (2015), Addressing the Tax Challenges of the Digital Economy, Action 1 – Final Report, OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting, OECD Publishing, Annex B, V. Dhuldhoya, The Future of the Permanent Establishment Concept 72 Bull. Int. Taxn. 4a (2018), Louise Fjord Kjærsgaard, Allocation of the Taxing Right to Payments for Cloud Computing-as-a-Service: World Tax Journal, 11 (2019) 3 og Louse Fjord Kjærsgaard & Peter Koerver Schmidt, Allocation of the Right to Tax Income from Digital Intermediary Platforms: Challenges and Possibilities for Taxation in the Jurisdiction of the User, Nordic Journal of Commercial Law 1 (2018).
- (2) Se f.eks. EU-Kommissionens to direktivforslag Proposal for a Council Directive laying down rules relating to the corporate taxation of a significant digital presence og Proposal for a Council Directive on the common system of a digital services tax on revenues resulting from the provision of certain digital services (det sidste er endeligt opgivet), og i litteraturen kan nævnes Johannes Becker & Joachim Englisch, Taxing Where Value Is Created: What's "User Involvement" Got to Do with It?, 47 Intertax 2, s. 161 et seq. (2019), Wolfgang Schön Ten Questions about Why and How to Tax the Digitalized Economy Bulletin for International Taxation, 2018 (Volume 72), No. 4/5, s. 278 et seq. Georg Kofler, Gunter Mayr and Christoph Schlager Taxation of the Digital Economy: "Quick Fixes" or Long-Term Solution? Vol. 57 European Taxation, 2017, No. 12, s. 523 et seq. Carlo Garbarino, Permanent Establishments and BEPS Action 7: Perspectives in Evolution, Intertax, 2019 Volume 47, Issue 4, s. 365 et seq. P. Hongler & P. Pistone, IBEFD Blueprints for a New PE Nexus to Tax Business Income in the Era of the Digital Economy, (2015) and Michael P. Devereux and John Vella Implications of digitalization for international corporate tax reform WP July 2017.
- (3) The Inclusive Framework on BEPS er en sammenslutning af alle interesserede lande, der har været villige til at forpligte sig implementeringen af følgende fire minimumsstandarder fastsat i de endelige BEPS-rapporter: Anti-misbrugsbestemmelser i dobbeltbeskatningsoverenskomster, transfer pricing dokumentation og land-for-land-rapportering, imødegåelse af skadelig skattepraksis og forbedring af den gensidige aftaleprocedure. The Inclusive Framework har 129 medlemmer, som følger og godkender implementeringen af BEPS minimum-standarden, herunder det videre arbejde inden for de skattemæssige udfordringer ved digitaliseringen.
- (4) Allerede i årene 1996 til 1998 blev udfordringerne ved kommunikationsteknologi diskuteret i OECD-regi, hvilket udmøntede sig i en rapport om beskatning ved e-handel. Ligeledes vedtoges de såkaldte som overordnede principper for beskatning ved e-handel, se OECD (2001) Taxation and Electronic Commerce – Implementing the Ottawa Taxation Framework Conditions, 2001. De overordnede principper var: Neutralitet, efficiens, klarhed og simplicitet, effektivitet og fairness samt flexibilitet. For en nærmere redegørelse for det historiske arbejde i OECD vedrørende kommunikationsteknologi og e-handel, se f.eks. OECD (2015), Addressing the Tax Challenges of the Digital Economy, Action 1 – Final Report, OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting, OECD Publishing, Annex A og Peter Koerver Schmidt, Den digitale økonomi som skatteretlig udfordring i Liber Amicorum Peter Møgelvang-Hansen, Børge Dahl, Thomas Riis & Jan Trzaskowski (red.) Ex Tuto Publishing (2016), s. 498-501 samt referencer til yderligere litteratur.
- (5) OECD (2013), Action plan on Base Erosion and Profit Shifting, OECD Publishing.
- (6) OECD (2013), Action plan on Base Erosion and Profit Shifting, OECD Publishing, p. 11.
- (7) OECD (2013), Action plan on Base Erosion and Profit Shifting, OECD Publishing, p. 14.
- (8) Jf. bl.a. Peter Koerver Schmidt Den digitale økonomi som skatteretlig udfordring i Liber Amicorum, Peter Møgelvang-Hansen, Børge Dahl, Thomas Riis & Jan Trzaskowski (red.) Ex Tuto Publishing (2016), s. 506 og Maarten de Wilde, Tax Jurisdiction in a Digitalizing Economy; Why 'Online Profits' Are So Hard to Pin Down (2015) 43 Intertax, 12, s. 801.
- (9) OECD (2015), Addressing the Tax Challenges of the Digital Economy, Action 1 – Final Report, OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting, OECD Publishing, p. 54.
- (10) OECD (2015), Addressing the Tax Challenges of the Digital Economy, Action 1 – Final Report, OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting, OECD Publishing, s. 136-138.
- (11) OECD (2015), Addressing the Tax Challenges of the Digital Economy, Action 1 – Final Report, OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting, OECD Publishing, s. 106-117. De diskuterede løsningsforslag var: (i) skattemæssig tilstedeværelse grundet signifikant økonomisk tilstedeværelse; (ii) Kildeskat på betalinger for visse digitale produkter og services; (iii) "Equalisation levy" på visse transaktioner.
- (12) Indien har implementeret deres equalisation levy, USA har implementeret GILTI (Global Intangible Low Tax Income) og BEAT (Base Erosion Anti-Abuse Tax), Frankrig Italien og Spanien har alle implementeret en digital service skat. Tyrkiet har foreslået en kildeskat på betaling for online reklamer og Indien har foreslået at udvide fast driftssteds-definitionen i intern ret og i deres dobbeltbeskatningsoverenskomster til også at omfatte signifikant digital presence. Australien, Belgien, England, Mexico, New Zealand og Østrig har alle foreslået digital service skat, mens Danmark, Holland, Finland, Irland, Luxembourg og Sverige alle var imod EU kommissionens forslag om en digital service skat.
- (13) OECD (2018), Tax Challenges Arising from Digitalisation – Interim Report 2018: Inclusive Framework on BEPS, OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting, OECD Publishing.
- (14) OECD (2018), Tax Challenges Arising from Digitalisation – Interim Report 2018: Inclusive Framework on BEPS, OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting, OECD Publishing. Forretningsmodellerne er eksemplificeret ved: Sociale netværk, f.eks. Facebook s. 44-51, online forhandler af materielle varer f.eks. Amazon e-commerce s. 60-66, formidlingsplatform i deleøkonomien, f.eks. Uber s. 66-73 og Cloud computing udbyder f.eks. Amazon Web Service, s. 73-79.
- (15) OECD (2018), Tax Challenges Arising from Digitalisation – Interim Report 2018: Inclusive Framework on BEPS, OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting, OECD Publishing, s. 24 og 51-59: De væsentligste karakteristika er: (i) Såkaldt "Cross-jurisdictional scale without mass" forstået som den øgede mulighed for at deltage i et marked uden fysisk tilstedeværelse; (ii) udpræget brug af immaterielle aktiver herunder særligt software; (iii) Data, brugerdeltagelse og deres synergier de immaterielle aktiver.
- (16) OECD (2018), Tax Challenges Arising from Digitalisation – Interim Report 2018: Inclusive Framework on BEPS, OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting, OECD Publishing, s. 171 og 172.
- (17) (OECD) (2019) Addressing the Tax Challenges of the Digitalisation of the Economy – Public Consultation Document on BEPS, OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting Project, OECD publishing.
- (18) Kan findes her: <https://www.oecd.org/tax/beps/public-comments-received-on-the-possible-solutions-to-the-tax-challenges-of-digitalisation.htm>
- (19) Se f.eks. kommentarer indgivet af Digital Economy Group, Spotify, og Johnson & Johnson.
- (20) Afholdt i Paris d. 13.-14. marts 2019.
- (21) Som uddybet yderligere nedenfor i afsnit 3.2. var denne ikke en del af de allokeringemetoder foreslået under Public Consultation Document, men allokeringemetoden var i en mere overordnet beskrivelse implementeret i Programme of Work.
- (22) OECD (2019), Programme of Work to Develop a Consensus Solution to the Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy, OECD/G20 Inclusive Framework on BEPS, OECD.
- (23) OECD (2018), Tax Challenges Arising from Digitalisation – Interim Report 2018: Inclusive Framework on BEPS, OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting, OECD Publishing, s. 24 og 51-59: De væsentligste karakteristika

- er: (i) Såkaldt “Cross-jurisdictional scale without mass” forstået som den øgede mulighed for at deltage i et marked uden fysisk tilstedeværelse; (ii) Udpræget brug af immaterielle aktiver herunder særligt software; (iii) Data, brugerdeltagelse og deres synergier de immaterielle aktiver.
- (24) (OECD) (2019) Addressing the Tax Challenges of the Digitalisation of the Economy – Public Consultation Document on BEPS, OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting Project, OECD publishing, s. 8 og 9.
- (25) (OECD) (2019) Addressing the Tax Challenges of the Digitalisation of the Economy – Public Consultation Document on BEPS, OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting Project, OECD publishing, s. 9.
- (26) (OECD) (2019) Addressing the Tax Challenges of the Digitalisation of the Economy – Public Consultation Document on BEPS, OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting Project, OECD publishing, s. 9 og 10.
- (27) (OECD) (2019) Addressing the Tax Challenges of the Digitalisation of the Economy – Public Consultation Document on BEPS, OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting Project, OECD publishing, s. 10.
- (28) OECD, (2003) Implementation of the Ottawa Taxation Framework Conditions, retrievable at: <http://www.oecd.org/tax/administration/20499630.pdf>.
- (29) Se ligeledes Doreen Liu, Jaap Reyneveld og Charlotte Straatman, OECD's Work on the Digital Economy: Impact Far beyond the Digital Economy International Transfer Pricing Journal, 2019 (Volume 26), no. 5 og Pasquale Pistone, João Félix Pinto Nogueira and Betty Andrade, The 2019 OECD Proposals for addressing the tax challenges of the digitalization of the economy: an assessment, IBFD International Tax Studies 2-2019, annex 1. Forfatterne analyserer forslagene til nye nexus i relation til Ottawa-principperne og fairness i fordelingen af skatteprovenu stater i mellem.
- (30) Lignende bekymringer blev rejst i relation til den af EU-Kommissionen foreslåede Digital Services Tax, se. f.eks. João Félix Pinto Nogueira, The Compatibility of the EU Digital Services Tax with EU and WTO Law: Requiem Aeternam Donate Nascenti Tributo, IBFD International studies (1-2019), s. 17-19.
- (31) Marketing intangibles er i OECD Transfer Pricing Guidelines for Multinational Enterprises and Tax Administrations 2017, s. 27 defineret som: “The term “marketing intangibles” as used in this paper has the same meaning as is set forth in the OECD Transfer Pricing Guidelines: “an intangible [...] that relates to marketing activities, aids in the commercial exploitation of a product or service and/or has an important promotional value for the product concerned. Depending on the context, marketing intangibles may include, for example, trademarks, trade names, customer lists, customer relationships, and proprietary market and customer data that is used or aids in marketing and selling goods or services to customers.”.
- (32) (OECD) (2019) Addressing the Tax Challenges of the Digitalisation of the Economy – Public Consultation Document on BEPS, OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting Project, OECD publishing, s. 12.
- (33) (OECD) (2019) Addressing the Tax Challenges of the Digitalisation of the Economy – Public Consultation Document on BEPS, OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting Project, OECD publishing, s. 12.
- (34) Se også Sigurd Næss-Schmidt, Palle Sørensen, Benjamin Barner Christiansen, Vincenzo Zurzolo, Charlotta Zienau, Jonas Juul Henriksen and Joshua Brown, Future Taxation of Company Profits: What to Do with intangibles? Copenhagen Economics, 19 February 2019,
- (35) (OECD) (2019) Addressing the Tax Challenges of the Digitalisation of the Economy – Public Consultation Document on BEPS, OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting Project, OECD publishing, s. 16.
- (36) (OECD) (2019) Addressing the Tax Challenges of the Digitalisation of the Economy – Public Consultation Document on BEPS, OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting Project, OECD publishing, s. 16.
- (37) (OECD) (2019) Addressing the Tax Challenges of the Digitalisation of the Economy – Public Consultation Document on BEPS, OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting Project, OECD publishing, s. 11 punkt 25, hvor det i relation til user participation proposal fremgår, at “Under this approach, the profit attributed to the routine activities of an MNE group would continue to be determined in accordance with current rules. The only effect of the proposal would be to reallocate a proportion of the non-routine profit of the business, from the entities that are currently realising that profit, to the jurisdictions in which users are located.” (egen fremhævning) og punkt 43 i relation til marketing intangible proposal “The proposal would modify current profit allocation and nexus rules to require that the non-routine or residual income of the MNE group attributable to marketing intangibles and their attendant risks be allocated to the market jurisdiction. All other income, such as income attributable to technology-related intangibles generated by research and development and income attributable to routine functions, including routine marketing and distribution functions, would continue to be allocated based on existing profit allocation principles.”.
- (38) Pasquale Pistone, João Félix Pinto Nogueira and Betty Andrade, The 2019 OECD Proposals for addressing the tax challenges of the digitalization of the economy: an assessment, IBFD International Tax Studies 2-2019, s. 38, hvor forfatterne skriver: “The concept of [Significant economic presence] should not constitute a separate form of PE, but only operate as a tool to extend the current boundaries of the PE concept also to situations lacking a physical presence of the enterprise, but achieve equivalent effects in the territory of the user or market jurisdiction from the perspective of the digitalized business models, which may flawlessly operate on a remote basis”. Forfatterne mener af bl.a. denne årsag, at løsningsforslaget om en Significant economic presence er at foretrække, da dette vil skabe den største grad af neutralitet virksomheder i mellem. Se også P. Hongler & P. Pistone, IBFD Blueprints for a New PE Nexus to Tax Business Income in the Era of the Digital Economy, (2015), hvor forfatterne argumenterer for en sådan løsning.
- (39) Pasquale Pistone, João Félix Pinto Nogueira and Betty Andrade, The 2019 OECD Proposals for addressing the tax challenges of the digitalization of the economy: an assessment, IBFD International Tax Studies 2-2019, s. 38.
- (40) OECD (2019), Programme of Work to Develop a Consensus Solution to the Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy, OECD/G20 Inclusive Framework on BEPS, OECD, s. 12.
- (41) OECD (2019), Programme of Work to Develop a Consensus Solution to the Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy, OECD/G20 Inclusive Framework on BEPS, OECD, s. 12.
- (42) OECD/G20 (2018), Revised Guidance on the Application of the Transactional Profit Split Method – Inclusive Framework on BEPS: Action 10, section 2.157. Her fremgår det, i retningslinjerne til anvendelsen af transactional profit split method, at: “experience suggests that this initial stage in performing a profitsplit” (e.g. determining the profits to be split) “can in some circumstances be extremely complex.”.
- (43) Disse udfordringer er også påpeget i dokumentet OECD (2019), Programme of Work to Develop a Consensus Solution to the Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy, OECD/G20 Inclusive Framework on BEPS, OECD, s. 13 og 14.
- (44) OECD (2019), Programme of Work to Develop a Consensus Solution to the Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy, OECD/G20 Inclusive Framework on BEPS, OECD, s. 14.
- (45) OECD (2019), Programme of Work to Develop a Consensus Solution to the Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy, OECD/G20 Inclusive Framework on BEPS, OECD, s. 14.
- (46) Disse udfordringer er også påpeget i dokumentet OECD (2019), Programme of Work to Develop a Consensus Solution to the Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy, OECD/G20 Inclusive Framework on BEPS, OECD, s. 15.
- (47) OECD (2019), Programme of Work to Develop a Consensus Solution to the Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy, OECD/G20 Inclusive Framework on BEPS, OECD, s. 15.
- (48) OECD (2019), Programme of Work to Develop a Consensus Solution to the Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy, OECD/G20 Inclusive Framework on BEPS, OECD, s. 15 og 16.

- (49) Se ligeledes Doreen Liu, Jaap Reyneveld og Charlotte Straatman, OECD's Work on the Digital Economy: Impact Far beyond the Digital Economy International Transfer Pricing Journal, 2019 (Volume 26), no. 5.
- (50) Flere af disse udfordringer er også påpeget i dokumentet OECD (2019), Programme of Work to Develop a Consensus Solution to the Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy, OECD/G20 Inclusive Framework on BEPS, OECD, s. 13-23.
- (51) Se ligeledes Doreen Liu, Jaap Reyneveld og Charlotte Straatman, OECD's Work on the Digital Economy: Impact Far beyond the Digital Economy International Transfer Pricing Journal, 2019 (Volume 26), no. 5.
- (52) For en mere detaljeret gennemgang af forslagene i relation til de eksisterende transfer pricing guidelines, se f.eks. Alessandro Samari The OECD Public Consultation Document on Addressing the Tax Challenges of the Digitalization of the Economy: Strengths and Weaknesses of the Three Proposals for Revising Profit Allocation and Nexus Rules International Transfer Pricing Journal July/August (2019), s. 265 et seq. særligt afsnit 2.4.
- (53) OECD (2019), Programme of Work to Develop a Consensus Solution to the Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy, OECD/G20 Inclusive Framework on BEPS, OECD, s. 25.
- (54) OECD (2019), Programme of Work to Develop a Consensus Solution to the Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy, OECD/G20 Inclusive Framework on BEPS, OECD, s. 25 og 26.
- (55) OECD (2019), Programme of Work to Develop a Consensus Solution to the Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy, OECD/G20 Inclusive Framework on BEPS, OECD, s. 26.
- (56) OECD (2019), Programme of Work to Develop a Consensus Solution to the Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy, OECD/G20 Inclusive Framework on BEPS, OECD, s. 27.
- (57) Såkaldte "harmful preferential tax regimes" OECD (2019), Programme of Work to Develop a Consensus Solution to the Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy, OECD/G20 Inclusive Framework on BEPS, OECD, s. 27.
- (58) Flere af disse udfordringer er også påpeget i dokumentet OECD (2019), Programme of Work to Develop a Consensus Solution to the Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy, OECD/G20 Inclusive Framework on BEPS, OECD, s. 29.
- (59) OECD (2019), Programme of Work to Develop a Consensus Solution to the Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy, OECD/G20 Inclusive Framework on BEPS, OECD, s. 30 og 31.
- (60) OECD (2019), Programme of Work to Develop a Consensus Solution to the Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy, OECD/G20 Inclusive Framework on BEPS, OECD, 31 og 32.
- (61) OECD (2019), Programme of Work to Develop a Consensus Solution to the Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy, OECD/G20 Inclusive Framework on BEPS, OECD, s. 32.
- (62) Flere af disse udfordringer er også påpeget i dokumentet OECD (2019), Programme of Work to Develop a Consensus Solution to the Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy, OECD/G20 Inclusive Framework on BEPS, OECD, s. 31 og 32.
- (63) OECD (2019) Addressing the Tax Challenges of the Digitalisation of the Economy – Public Consultation Document on BEPS, OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting Project, OECD publishing, s. 25.
- (64) Rente-/royaltydirektivet (2003/49/EC), moder-/datterselskabsdirektivet (2011/96/EU), fusionsskattedirektivet (2009/133/EC) og Skatteundgåelsesdirektiverne (EU) 2016/1164 og (EU) 2017/952.
- (65) OECD (2015), Preventing the Artificial Avoidance of Permanent Establishment Status, Action 7 – 2015 Final Report, OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting Project, OECD Publishing og OECD (2015), Aligning Transfer Pricing Outcomes with Value Creation, Actions 8-10 – 2015 Final Reports, OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting Project, OECD Publishing.
- (66) OECD (2015), Neutralising the Effects of Hybrid Mismatch Arrangements, Action 2 – 2015 Final Report, OECD (2015), Designing Effective Controlled Foreign Company Rules, Action 3 – 2015 Final Report OECD (2015), Preventing the Granting of Treaty Benefits in Inappropriate Circumstances, Action 6 – 2015 Final Report, OECD (2015), Preventing the Artificial Avoidance of Permanent Establishment Status, Action 7 – 2015 Final Report og OECD (2015), Aligning Transfer Pricing Outcomes with Value Creation, Actions 8-10 – 2015 Final Reports. Alle en del af OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting Project, OECD Publishing.
- (67) OECD (2015), Countering Harmful Tax Practices More Effectively, Taking into Account Transparency and Substance, Action 5 – 2015 Final Report, OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting Project, OECD Publishing.
- (68) Jefferson VanderWolk og Robert O'Hare, The OECD/Inclusive Framework's Program of Work on Revised Nexus and Profit Allocation Rules (Pillar One): Where Will It Lead? Kluwer International Tax Blog 25. juni 2019 (<http://kluwertaxblog.com/2019/06/25/the-oecd-inclusive-frameworks-program-of-work-on-revised-nexus-and-profit-allocation-rules-pillar-one-where-will-it-lead/#respond>).